

CAMBRIDGE IELTS 13

TEST 3

Tài liệu này nằm trong tài liệu chính thức của khóa học IELTS Package. Đây là bản dịch thô đầu tiên, sẽ còn cần qua 2 lần dịch lại nữa trước khi được đưa vào tài liệu chính thức của khóa học IELTS Package

Thông tin khóa học IELTS Package tháng 1/2019 các bạn xem ở đây nhé:

<https://ieltsngocbach.com/package>

Reading Passage 1

BÀI ĐỌC GỐC	BẢN DỊCH	HIGHLIGHT CÁC CỤM TỪ VÙNG TỐT
THE COCONUT PALM For millennia , the coconut has been central to the lives of Polynesian and Asian peoples. In the western world, on the other hand , coconut have always been exotic and unusual, sometimes rare. The Italian merchant traveller Marco Polo apparently saw coconuts in South Asia in the late 13 th century, and	CÂY DỪA Qua hàng thiên niên kỷ, cây dừa đã trở thành một phần quan trọng của đời sống người dân Polynesia (một phân vùng của châu Đại Dương) và người dân Châu Á. Trái lại, ở các nước phương Tây, dừa được xem là cây ngoại lai và kỳ lạ, thỉnh thoảng hiếm gặp. Nhà thám hiểm-thương gia	Millennia (n): thiên niên kỷ (1000 năm). Central to sth: một phần quan trọng của điều gì. on the other hand: Mặt khác Exotic (adj/n): kỳ lạ, ngoại lai.

among the mid – 14th – century travel writings of Sir John Mandeville there is **mention of** ‘great Notes of Ynde’ (great Nuts of India). Today, **images of** palm-fringed tropical beaches are **cliches** in the west to sell holidays, chocolate bars, fizzy drinks and even romance.

Typically, we **envisage** coconuts as brown cannonballs that, when opened, **provide** sweet white flesh. But we see only **part of** the fruit and none of the plant from which they come. The coconut palm has a smooth, **slender**, grey trunk, up to 30 metres tall. This is **an important source of timber** for building houses, and is increasingly being **used as a replacement for endangered** hardwoods in the furniture

Marco Polo dường như đã thấy những cây dừa ở những nước Nam Á vào những năm cuối thế kỷ 13, và trong nhật trình của Sir John Mandevill ở những năm giữa thế kỷ 14 có đề cập tới ‘great Notes of Ynde’ (Quả hạt vĩ đại của Ấn Độ). Ngày nay, hình ảnh của những bờ biển nhiệt đới với những rặng dừa đã rập khuôn thành biểu tượng ở phương tây để quảng cáo du lịch, sôcôla, nước giải khát và cả tiểu thuyết lãng mạn.

Thông thường, ta nghĩ đến trái dừa với hình ảnh một quả pháo màu nâu, mà khi mở ra, nó cho thịt dừa trắng và ngọt. Nhưng ta chỉ thấy một phần của trái mà không thấy được cả cây cho trái. Cây dừa có thân màu xám, láng và mảnh khảnh, có thể cao đến 30m. Đây là nguồn quan trọng để lấy gỗ làm nhà, và ngày càng được sử dụng nhiều như nguyên liệu thay thế cho những cây gỗ cứng quý hiếm

Merchant (n/adj): thương nhân, buôn bán

Apparently (adv): dường như

images of: hình ảnh của cái gì đó

Fringed (adj): viền, diềm, ven rìa, mép

mention of sth: đề cập tới cái gì đó

Cliches (n): lời sáo rỗng, rập khuôn

Envisage (v): nghĩ đến

Provide sb with sth

Provide sth to/for sb: cung cấp

part of: một phần của cái gì đó

Slender (adj): mảnh khảnh, thon thả

an important source of sth: nguồn nguyên liệu quan trọng cho cái gì đó

Timber (n): gỗ xây dựng.

construction industry. The trunk is **surmounted** by a rosette of leaves, each of which may be up to six metres long. The leaves have hard veins in their centres which, in many parts of the world, **are used as** brushes after the green part of the leaf has been stripped away. Immature coconut flowers are tightly clustered together **among** the leaves at the top of the trunk. The flower stems may be tapped for their sap to produce a drink, and the sap can also be reduced by boiling to produce a type of sugar used for cooking.

Coconut palms produce as many as seventy fruits per year, weighing more than a kilogram each. The wall of the fruit has three layers: a waterproof outer layer, a fibrous middle layer and a hard, inner layer. The thick fibrous middle layer produces coconut fiber, 'coir', which has numerous uses and is **particularly** important in **manufacturing** ropes. The woody innermost layer, the shell, with its three **prominent** 'eyes',

trong ngành công nghiệp thiết kế nội thất. Thân cây được bao bởi những tàu lá mọc đối nhau, mỗi lá có thể dài đến 6m. Lá có gân cứng ở trung tâm, thứ mà một số nơi trên thế giới sử dụng để làm lược sau khi đã loại bỏ các phần khác của lá. Các hoa dừa non mọc sát thành cụm cùng với các lá ở đầu ngọn cây. Cuống hoa có thể được khai thác lấy nhựa để làm đồ uống, và nhựa cây có thể được tinh chế nhờ đun sôi để tạo thành loại đường dùng trong nấu ăn.

Cây dừa một năm cho khoảng 70 quả, mỗi quả nặng hơn 1kg. Thành quả dừa có ba lớp: một lớp chống nước bên ngoài, một lớp xơ ở giữa và một lớp cứng bên trong. Lớp xơ dày ở giữa là nơi tạo ra xơ, gọi là 'xơ dừa', thứ có rất nhiều công dụng và đặc biệt quan trọng trong chế tạo dây thừng. Lớp gỗ trong cùng, lớp vỏ cứng, với ba điểm 'mắt' nhô lên bao xung quanh hạt. Một sản phẩm có thể

Used as a replacement for sth: dùng như một vật thay thế cho điều gì đó
Endangered (adj): có nguy cơ tuyệt chủng.

Surmounted (v): vượt qua, bao phủ lên
are used as sth: được dùng như cái gì đó.

Among (prep): trong số, giữa

Particularly (adv): đặc biệt

surrounds the seed. An important product **obtained from** the shell is charcoal, which is **widely used in** various industries **as well as** in the home as a cooking fuel. When broken in half, the shells are also used as bowls in many parts of Asia.

Inside the shell are the nutrients (endosperm) needed by the developing seed. **Initially**, the endosperm is a sweetish liquid, coconut water, which is enjoyed as a drink, but also provides the hormones which **encourage other plants to** grow more **rapidly** and produce higher **yields**. As the fruit matures, the coconut water **gradually** solidifies to form the brilliant white, fat-rich, edible flesh or meat. Dried coconut flesh, ‘copra’, is **made into** coconut oil and coconut milk, which are widely used in cooking in different parts of the world, as well as in **cosmetics**. A **derivative** of coconut fat, glycerine, **acquired strategic** importance in a quite different sphere, as Alfred Nobel introduced the

thu được từ lớp vỏ cứng là than củi, nguyên liệu dùng trong nhiều ngành công nghiệp cũng như dùng ở nhà như là nhiên liệu nấu ăn. Khi đập vỡ làm đôi, lớp vỏ cứng còn được dùng làm chén bát ở nhiều vùng ở châu Á.

Bên trong lớp vỏ cứng là chất dinh dưỡng (lớp nội nhũ) cần thiết cho sự hình thành hạt. Ban đầu, nội nhũ là chất lỏng ngọt, hay nước dừa, thường được dùng làm nước giải khát, nhưng cũng cung cấp một số kích thích tố giúp cây tăng trưởng nhanh chóng và tạo ra sản lượng cao hơn. Khi quả lớn dần, nước dừa dần hóa rắn tạo thành cơm dừa trắng, béo ngậy và ăn ngon. Khi cơm dừa khô lại, gọi là ‘Cơm dừa khô’, được dùng chế biến dầu dừa và sữa dừa, được dùng rộng rãi trong ẩm thực các vùng miền khác nhau trên toàn thế giới, cũng như cho mỹ phẩm. Sản phẩm chuyển hóa từ chất béo dừa, glycerine, được sử dụng với tầm

Manufacturing (v): chế tạo, sản xuất

Prominent (adj): nhô lên, nổi bật

Obtained from sb/sth: nhận được, giành được từ ai/cái gì.

widely used in sth: được sử dụng nhiều cho việc gì

as well as: cũng như là

Initially (adv): Lúc đầu, ban đầu

Encourage sb/sth to do sth: cổ vũ ai/cái gì làm chuyện gì

Rapidly (adv): nhanh chóng, mau lẹ

Yields (n): sản lượng, hoa lợi

Gradually (adv): từ từ, dần dần

made into sth: làm thành cái gì đó

world to his nitroglycerine-based invention: dynamite.

Their biology would **appear to** make coconuts the great maritime voyagers and coastal **colonizers** of the plant world. The large, energy-rich fruits are able to float in water and **tolerate** salt, but cannot remain **viable** indefinitely; studies suggest after about 110 days at sea they are no longer able to **germinate**. **Literally** cast onto desert island shores, with little more than sand to grow in and **exposed to** the **full glare** of the tropical sun, coconut seeds **are able to** germinate and root. The air pocket in the seed, created as the endosperm solidifies, protects the embryo. In addition, the fibrous fruit wall that helped it to float during the voyage stores moisture that can be **taken up by** the roots of the coconut seedling as it starts to grow.

quan trọng chiến lược ở một lĩnh vực hoàn toàn khác, như Alfred Nobel đã sử dụng nó cho thế giới biết trong phát minh dựa trên nitroglycerine của ông: thuốc nổ.

Cơ chế sinh học có vẻ đã làm cho dừa trở thành nhà viễn dương và kẻ xâm lược vùng duyên hải trong thế giới thực vật. Với quả to và giàu chất dinh dưỡng dự trữ năng lượng và có thể nổi trên mặt nước, chịu được độ mặn, nhưng không thể trôi nổi vô thời hạn; nghiên cứu cho thấy sau khoảng 110 ngày trên quả không có khả năng nảy mầm nữa. Thật sự chỉ cần tạt vào bờ một hòn đảo sa mạc, với một ít cát để phát triển và tiếp xúc với ánh sáng chói lọi của mặt trời xứ nhiệt đới, hạt cây dừa có thể nảy mầm và mọc rễ. Túi khí trong hạt, tạo nên một nội nhũ hóa rắn, bảo vệ phôi. Hơn nữa, thành quả hóa xơ giúp chúng nổi trong cuộc hành trình cũng chứa nhiều chất ẩm có khả năng được rễ dừa sử dụng để

cosmetics (n): mỹ phẩm

Derivative (adj/n): bắt nguồn từ, phát sinh

Acquired (v): giành được, thu được

Strategic (adj): mang tính chiến lược

appear to: dường như

Colonizers (n): các kẻ đi chiếm thuộc địa, thực dân

Tolerate (v): chịu đựng

Viable (adj): có thể sống được, tồn tại được, làm được

Germinate (v): nảy mầm

Literally (adv): thật vậy, theo đúng nghĩa đen

Exposed to sth: phơi ra, bày ra trước cái gì

Full glare of sth: rất nhiều về số lượng, chứa đựng nhiều nhất có thể một điều gì đó.

There have been centuries of academic **debate over** the origins of the coconut. There were no coconut palms in West Africa, the Caribbean or the east coast of the Americas before **the voyages of** the European explorers Vasco da Gama and Columbus in the late 15th and early 16th centuries. 16th century trade and human migration patterns **reveal** that Arab traders and European sailors **are likely to** have moved coconuts from South and Southeast Asia to Africa and then across the Atlantic to the east coast of America. But **the origin of** coconuts discovered along the west coast of America by 16th century sailors has **been the subject of centuries of discussion**. Two **diametrically opposed** origins have been **proposed**: that they came from Asia, or that they were native to America. Both suggestions have problems. In Asia, there is **a large degree of** coconut **diversity** and **evidence** of millennia of human use – but there are no relatives growing in the

hạt này mầm khi chúng bắt đầu phát triển.

Đã qua hàng thế kỷ diễn ra các sự tranh luận học thuật về nguồn gốc của cây dừa. Không hề có dừa ở Tây Phi, ở vùng Caribbean hay bờ Đông của Châu Mỹ trước các cuộc thám hiểm của các nhà hàng hải châu Âu như Vasco da Gama và Columbus vào cuối thế kỷ 15 đầu thế kỷ 16. Giao thương và nhập điệu di cư của con người ở thế kỷ 16 cho thấy rằng thương nhân Ả rập và thủy thủ châu Âu có thể đã chuyển dừa từ Nam Á và Đông Nam Á đến châu Phi và băng qua Đại Tây Dương tới bờ Đông của Bắc Mỹ. Nhưng nguồn gốc của dừa được phát hiện dọc theo bờ Tây của Mỹ bởi các thủy thủ vào thế kỷ 16 luôn là đề tài tranh luận hàng thế kỷ. Hai quan điểm đối lập hoàn toàn đã đề xướng: chúng bắt nguồn từ châu Á, hay chúng là loài bản địa của châu Mỹ. Cả hai thuyết đều có

Be able to do sth: có khả năng làm điều gì

taken up by sth: được sử dụng bởi cái gì đó

A debate over sth: có cuộc tranh luận về vấn đề gì đó.

the voyages of sb: cuộc thám hiểm của ai đó

Reveal (v): tiết lộ, phát hiện

be likely to do/have done sth: có khả năng cao (đã) làm gì đó

the origin of sth: nguồn gốc của cái gì đó

been the subject of discussion: chủ đề của cuộc tranh luận

wild. In America, there are close coconut relatives, but no evidence that coconuts are **indigenous**. These problems have led to the **intriguing** suggestion that coconuts **originated** on coral islands in the Pacific and were **dispersed** from there.

vấn đề. Ở Châu Á, mức độ phân bố và sự đa dạng của dừa rất lớn và tồn tại bằng chứng của việc con người đã sử dụng dừa hàng thiên niên kỷ - nhưng không hề có họ hàng của dừa mọc hoang dại trong thiên nhiên. Ở châu Mỹ, có các họ hàng của cây dừa, nhưng chưa hề có bằng chứng nào nêu rằng dừa là loài bản địa. Những vấn đề này đã làm nảy sinh nhiều nghi vấn phỏng đoán rằng dừa bắt nguồn từ các đảo san hô ở Thái Bình Dương và được phát tán tại đó.

Diametrically (adv): hoàn toàn, tuyệt đối

Opposed (adj): phản đối

Proposed (adj): đề xuất

A large degree of sth: một số lượng lớn điều gì đó

Diversity (n): sự đa dạng

Evidence (n): bằng chứng

Indigenous (adj): bản xứ, bản địa

Intriguing (adj): hấp dẫn, đáng suy nghĩ, kích thích sự tò mò

Originated (adj): bắt nguồn từ

Dispersed (v): phát tán.

Reading Passage 2

BÀI ĐỌC GỐC

How baby talk gives infant brains a boost

A The typical way of talking to a baby—**high-pitched**, **exaggerated** and

BẢN DỊCH

Cách ngôn ngữ trẻ em giúp não bộ trẻ sơ sinh phát triển vượt bậc

A Cách nói chuyện điển hình với trẻ con trong tông giọng cao, cường điệu

HIGHLIGHT CÁC CỤM TỪ VỰNG TỐT

Infant (n): trẻ sơ sinh

High-pitched (adj): giọng cao

repetitious—is a source of fascination for linguists who hope to understand how ‘baby talk’ impacts on learning. Most babies start developing their hearing while still in the womb, prompting some hopeful parents to play classical music to their pregnant bellies. Some research even suggests that infants are listening to adult speech as early as 10 weeks before being born, gathering the basic building blocks of their family’s native tongue.

B Early language exposure seems to have benefits to the brain – for instance, studies suggest that babies raised in bilingual homes are better at learning how to mentally prioritize information. So how does the sweet if sometimes absurd sound of infant – directed speech influence a baby’s development? Here are some recent studies that explore the science behind baby talk.

và lặp lại – là một nguồn cảm hứng cho các nhà ngôn ngữ mong muốn có thể hiểu cách ‘ngôn ngữ trẻ em’ có ảnh hưởng đến việc học. Nhiều trẻ bắt đầu phát triển khả năng nghe ngay từ trong bụng mẹ, nhắc nhở một số bậc phụ huynh đang tràn trề hi vọng – nên cho thai nhi của họ nghe nhạc giao hưởng. Một số nghiên cứu còn chỉ ra rằng trẻ sơ sinh lắng nghe giọng nói người lớn ngay khoảng 10 tuần trước khi được sinh ra, chúng có thể thu nhập các mảnh ghép cơ bản của ngôn ngữ mẹ đẻ trong gia đình của họ.

B Sự tiếp xúc sớm với ngôn ngữ có vẻ mang nhiều lợi thế cho não bộ - ví dụ như, nghiên cứu chỉ ra trẻ con được nuôi trong gia đình song ngữ thì sẽ giỏi hơn trong việc học các sắp xếp thông tin trong đầu. Vậy làm cách nào khi những lời nói trực tiếp với trẻ và những âm thanh vô nghĩa – có thể ảnh hưởng đến sự phát triển của trẻ? Đây là một số nghiên cứu gần đây khám phá khoa học đằng sau ngôn ngữ trẻ em.

Exaggerated (adj): cường điệu, phóng đại

Repetitious (adj): tính lặp đi lặp lại

A source of sth: Nguồn của cái gì đó

Linguist (n): nhà ngôn ngữ học

Impacts on sth: có ảnh hưởng, tác động đến cái gì đó

Prompting (v/n): thúc giục, nhắc nhở

Exposure (n): sự tiếp xúc, phơi bày

seems to do/have done sth: có vẻ như (đã) làm gì đó

Have benefits to sth: có lợi ích cho cái gì đó

Bilingual (adj): song ngữ

Prioritize (v): ưu tiên

Absurd (adj): vô nghĩa, vô lý, ngớ ngẩn

C Fathers don't use baby talk as often or **in the same ways as** mothers – and that's perfectly OK, **according to** a new study. Mark VanDam of Washington State University at Spokane and colleagues **equipped parents with** recording devices and speech-**recognition** software to study the way they **interacted with** their youngsters during a normal day. 'We found that moms do exactly what you'd expect and what's been described many times over,' VanDam explains. 'But we found that dads aren't doing the same thing. Dads didn't raise their pitch or **fundamental frequency** when they talked to kids.' Their role may be rooted in what is called the bridge **hypothesis**, which **dates back to** 1975. It suggests that fathers use less **familial** language to **provide their children with** a bridge to the kind of speech they'll hear in public. 'The idea is that a kid gets to practice a certain kind of speech

C Những người bố không dùng ngôn ngữ trẻ em thường hay nói như cách của các bà mẹ - và điều đó hoàn toàn bình thường, theo nghiên cứu mới nhất. Mark VanDam của Đại học Công lập Washington ở Spokane và cộng sự trang bị cho phụ huynh với các thiết bị ghi âm và nhận dạng giọng nói để nghiên cứu cách mà họ tương tác với con trong những ngày bình thường. 'Chúng tôi nhận ra các bà mẹ thường làm chính xác những gì bạn đoán được hay những gì mà đã được mô tả nhiều lần trước đó,' VanDam giải thích. 'Nhưng chúng tôi phát hiện ra rằng các ông bố thường không làm những việc giống như vậy. Các ông bố không nâng tông giọng hay tần số giọng cơ bản khi họ nói chuyện với con.' Vai trò của họ có thể được bắt nguồn từ thứ mà người ta gọi là học thuyết cầu, có từ năm 1975. Nó phát biểu rằng các người bố sử dụng ngôn ngữ ít mang tính gia đình hơn để cung cấp cho con họ chiếc cầu

in the same ways as sth: giống như cách của cái gì đó

According to sth: theo một cái gì đó

Equipped sb with sth: trang bị cái gì đó cho ai

Recognition (n): nhận diện

Interacted with (v): tương tác với

Fundamental (adj): cơ bản, chủ yếu.

Frequency (n): tần số, tính thường xuyên

Hypothesis (n): giả thuyết

Dates back to: xuất hiện từ khi nào đó

provide sb with sth: cung cấp cho ai cái gì

with mom and another kind of speech with dad, so the kid then has a wider **repertoire** of kinds of speech to practice,' says VanDam.

D Scientists from the Univerisity of Washington and the University of Connecticut collected thousands of 30 – second conversations between parents and their babies, fitting 26 children with audio-recording vests that **captured** language and sound during a **typical** eight-hour day. The study found that the more baby talk parents used, the more their **youngsters** began to **babble**. And when researchers saw the same babies at age two, they found that frequent baby talk had **dramatically** boosted vocabulary, **regardless of socioeconomic status**. 'Those children who **listened to** a lot of baby talk were talkking more than the babies that listened to more adult talk or standard speech.' says Nairán Ramirez-Esparaza

với loại giọng nói chúng sẽ nghe ở ngoài đời. 'Ý tưởng này chính là một đứa trẻ có thể tập luyện một loại lời nói với mẹ và một loại lời nói khác với bố, nên đứa trẻ có ngưỡng giọng rộng hơn để luyện tập,' VanDam nói.

D Các nhà khoa học từ Đại học Washington và Đại học Connecticut thu nhập hàng ngàn các đoạn đối thoại 30 giây giữa bố mẹ và con của họ, sắp đặt 26 đứa trẻ với bộ áo ghi âm có khả năng thu bắt ngôn ngữ và âm thanh trong một ngày tám giờ điển hình. Kết quả cho thấy khi bố mẹ càng dùng ngôn ngữ trẻ con nhiều, con của họ bắt đầu bập bẹ nhiều hơn. Và khi các nhà nghiên cứu xem xét cùng các đứa trẻ hai tuổi, họ nhận ra việc dùng ngôn ngữ trẻ con thường xuyên tăng đáng kể vốn từ vựng, bất kể địa vị kinh tế xã hội. 'Những đứa trẻ lắng nghe nhiều ngôn ngữ trẻ con đã nói nhiều hơn so với những trẻ nghe nhiều tiếng nói người lớn hay lời nói chuẩn.' Nairán Ramirez-Esparaza của đại hội Connecticut nói.

Familial (adj): thuộc gia đình

Repertoire (n): vốn, kho tàng

Captured (v): bắt giữ, thu được
Typical (adj): điển hình, đặc biệt

Youngsters (n): đứa trẻ
Babble (v): bập bẹ

Dramatically (adv): ngoạn mục
Regardless of sth: bất kể điều gì đó
Socioeconomic status: địa vị kinh tế xã hội
listened to sth: lắng nghe cái gì đó

of the University of Connecticut. ‘We also found that it really matters whether you use baby talk in a one-on-one context,’ she adds. ‘The more parents use baby talk one-on-one, the more babies babble, and the more they babble, the more words they produce later in life.’

E Another study suggests that parents might want to **pair** their youngsters **up** so they can babble more with their own kind. Researchers from McGill University and Université du Québec à Montréal found that babies seem to like listening to each other rather than to adults – which may be why baby talk is such a **universal** tool among parents. They played repeating vowel sounds made by a special **synthesizing** device that **mimicked** sounds made by either an adult woman or another baby. This way, only **the impact of** the auditory **cues** was **observed**. The team then measured how long each type of sound

‘Chúng tôi cũng phát hiện ra thật sự rất quan trọng khi bạn dùng ngôn ngữ trẻ em trong ngữ cảnh một-một,’ bà nói thêm. ‘Khi ba mẹ dùng ngôn ngữ trẻ em trong tình huống một-một với con càng nhiều, trẻ sẽ bập bẹ nhiều theo, và khi trẻ bập bẹ càng nhiều, trẻ sẽ có thể tạo được nhiều từ vựng sau này trong cuộc sống.’

E Một nghiên cứu khác chỉ ra rằng các bậc phụ huynh có thể sẽ muốn ghép cặp các đứa con của họ để chúng có thể bập bẹ nhiều hơn với nhau theo cách của chúng. Các nhà nghiên cứu từ trường đại học McGill và trường đại học Québec ở Montréal phát hiện ra rằng trẻ nhỏ có lẽ thích lắng nghe nhau hơn lắng nghe người lớn – việc mà có lẽ vì sao ngôn ngữ trẻ em là công cụ phổ biến để chơi với con ở phụ huynh. Họ sử dụng bằng cách lặp lại những nguyên âm tạo nên bởi những thiết bị tổng hợp đặc biệt bắt chước âm thanh tạo ra từ người phụ nữ trưởng thành hay từ một đứa trẻ khác. Với cách này, chỉ có ảnh hưởng

Pair up (phrasal verb): ghép cặp

Universal (adj): phổ biến, phổ thông, toàn vũ trụ

Synthesizing (v): tổng hợp

Mimicked (v): nhại, bắt chước

The impact of sth: sự ảnh hưởng của cái gì đó

Cues (n): quan sát

Observed (v): theo dõi

held the infants' attention. They found that the 'infant' sounds held babies' attention nearly 40 percent longer. The baby noises also induced more reactions in the listening infants, like smiling of lip moving, which approximates sound making. The team theorizes that this attraction to other infant sounds could help launch the learning process that lead to speech. 'It may be some property of the sound that is just drawing their attention,' says study co-author Linda Polka. 'Or maybe they are really interested in that particular type of sound because they are starting to focus on their own ability to make sounds. We are speculating here but it might catch their attention because they recognize it as a sound they could possibly make.'

của tín hiệu âm thanh được theo dõi. Đội nghiên cứu sau đó đo xem độ dài của mỗi loại âm thanh thu hút sự chú ý của các bé sơ sinh. Họ phát hiện ra rằng 'âm thanh sơ sinh' lôi kéo sự chú ý của các em bé dài hơn gần như 40 phần trăm. Các tiếng ồn của em bé cũng gây ra nhiều phản ứng trong việc lắng nghe của đứa trẻ, như cười hay cử động môi, mà chúng cố gắng mô phỏng gần giống những âm thanh được phát ra. Đội nghiên cứu lý thuyết hóa lên rằng sự thu hút với những trẻ sơ sinh khác có thể giúp phát triển quá trình học tập dẫn đến hình thành tiếng nói. 'Có thể do một số tính chất của âm thanh có thể kéo sự tập trung của chúng,' Linda Polka – nhà nghiên cứu, đồng tác giả phát biểu. 'Hay có thể chúng thật sự hứng thú với loại âm thanh đặc biệt đó vì chúng bắt đầu tập trung vào khả năng tạo âm của bản thân. Chúng tôi đang suy đoán ở đây, nhưng âm thanh đó có thể làm chúng chú ý vì nó là âm thanh mà bọn trẻ có khả năng tạo ra.'

Hold sb's attention: giữ sự chú ý của ai đó

Approximates (adj): gần đúng, xấp xỉ

Theorizes (v): lý thuyết hóa

attraction to sth: sự thu hút với cái gì đó

Lead to: dẫn đến

property of sth: sở hữu của cái gì đó

drawing sb's attention: lôi kéo sự chú ý của ai đó

interested in sth: hứng thú với cái gì đó

particular (adj): đặc biệt

focus on : tập trung vào cái gì

Speculating (v): suy xét, dự đoán

catch sb's attention: bắt sự chú ý của ai đó

F In a study **published in** *Proceedings of the National Academy of Sciences*, **a total of** 57 babies from two slightly different age groups – seven months and eleven and a half months – were played a number of syllables from both their native language (English) and a non – native tongue (Spanish). The infants were placed in a brain-activation scanner that recorded activity in a brain region known to guide the motor movements that produce speech. The results suggest that listening to baby talk **prompts infant brains to start** practicing their language skills. ‘Finding activation in motor areas of the brain when infants are simply listening is **significant**, because it means the baby brain is **engaged in trying** to **talk back right from the start**, and suggests that seven-month-olds’ brains are already **trying to figure out** how to make the right movements that will produce words,’ says co-author Patricia Kuhl. Another interesting finding was that while the

F Trong một nghiên cứu xuất bản trong cuốn *Kỷ yếu của Viện Hàn lâm Khoa học quốc gia*, tổng cộng 57 đứa bé từ hai nhóm tuổi khác biệt nhau không nhiều: 7 tháng tuổi và 11 tháng tuổi rưỡi – được nghe một số âm tiết từ cả tiếng mẹ đẻ (tiếng Anh) và tiếng nước ngoài (tiếng Tây Ban Nha). Các bé sơ sinh được đặt vào trong một máy quét kích thích vận động não giúp ghi nhận những hành động trong vùng của não được biến đổi để điều khiển có hoạt động tạo nên tiếng nói. Kết quả cho thấy nghe ngôn ngữ trẻ em kích thích não bộ trẻ sơ sinh bắt đầu tập luyện kỹ năng ngôn ngữ của chúng. ‘Tìm kiếm sự kích hoạt trong vùng vận động của não khi bé sơ sinh chỉ biết nghe là cực kỳ quan trọng, vì đây có nghĩa là não bộ của trẻ bắt đầu tham gia cố gắng để đáp trả tiếng ban đầu, và kích thích rằng não bộ bảy tháng tuổi đã cố gắng tìm hiểu cách hình thành những hành động đúng để tạo từ,’ Patricia Kuhl - nhà nghiên cứu, đồng tác giả phát biểu. Một phát hiện thú vị khác khi đứa bé bảy tháng

published in: xuất bản trong
a total of: tổng cộng có bao nhiêu

prompts sb/sth to do sth: kích thích cái gì đó/ai đó làm gì

significant (adj): quan trọng, đáng kể
engaged in doing sth: tham gia, góp phần vào làm gì đó

talk back: đáp lời, đáp trả
right from the start: ngay từ ban đầu
try to do sth: cố gắng làm gì đó
try doing sth: thử làm gì đó
Figure out: tìm ra, luận ra

seven-month-olds responded to all speech sounds **regardless of** language, the brains of the older infants worked harder at the motor activations of non-native sounds **compared to** native sounds. The study may have also uncovered a process by which babies recognize differences between their native language and other tongues.

tuổi phản ứng lại với các tiếng nói, bất kể ngôn ngữ, não bộ của những đứa bé sơ sinh phải làm việc vất vả hơn với sự kích hoạt vận động của âm thanh không tự nhiên so với âm thanh tự nhiên. Nghiên cứu có thể đã giải mã quy trình khi đứa trẻ phát hiện ra sự khác biệt giữa tiếng mẹ đẻ của chúng và các ngôn ngữ khác.

regardless of sth: bất kể cái gì đó

compared to sth: so sánh với cái gì đó

Reading Passage 3

BÀI ĐỌC GỐC

Whatever happened to the Harappan **Civilisation**?

*New research **sheds light on the disappearance** of an ancient society*

BẢN DỊCH

Chuyện gì đã xảy ra với nền văn minh Harappan?

Nghiên cứu mới nhất vén màn cho sự biến mất của một xã hội cổ đại

HIGHLIGHT CÁC CỤM TỪ VỤNG TỐT

Civilisation (n): nền văn minh
sheds light on: vén màn cho bí mật gì, phát hiện ra điều gì
Disappearance (n): sự biến mất

A The Harappan Civilisation of ancient Pakistan and India **flourished** 5,000 years ago, but a thousand years later their cities were **abandoned**. The Harappan Civilisation was a **sophisticated** Bronze Age society who built ‘megacities’ and traded **internationally** in **luxury** craft products, and **yet** seemed to have left almost no **depictions** of themselves. But their **lack of** self-imagery – at a time when the Egyptians were carving and painting **representations** of themselves all over their temples – is only **part of** the mystery.

B ‘There is **plenty of** archaeological evidence to **tell us about** **the rise of** the Harappan Civilisation, but relatively little about its fall,’ explains archaeologist Dr Cameron Petrie of the University of Cambridge. ‘As populations increased, cities were built that had great baths, craft workshops,

A Nền văn minh Harappan của Pakistan và Ấn Độ cổ đại phát triển rực rỡ vào 5,000 năm trước, nhưng một ngàn năm sau thành phố của họ đã bị bỏ hoang. Nền văn minh Harappan là một xã hội tinh vi thời kỳ đồ đồng, nơi xây dựng các “siêu đô thị” và giao thương quốc tế về các mặt hàng thủ công xa xỉ, mà cuối cùng gần như chẳng để lại vết tích của nó. Nhưng sự vắng bóng của hình tượng bản thân xã hội – vào thời điểm mà người Ai cập đang chạm khắc và sơn vẽ các hình ảnh đại diện của họ khắp các ngôi đền – mới chỉ là một phần của sự huyền bí

B ‘Có rất nhiều bằng chứng khảo cổ cho chúng ta biết về sự xuất hiện của nền văn minh Harappan, nhưng lại rất ít về sự sụp đổ của nó,’ giải thích bởi nhà khảo cổ Tiến sĩ Cameron Petrie của Đại học Cambridge. ‘Khi dân số ngày càng gia tăng, các thành phố được xây dựng có nhiều chỗ tắm đẹp, cửa hàng thủ công, cung điện và lâu đài

Flourished (v): phát triển hưng thịnh

Abandoned (v): bỏ hoang, bỏ rơi

Sophisticated (adj): tinh vi, phức tạp, rắc rối, công phu

Internationally (adv): mang tính quốc tế

Luxury (adj): xa xỉ

Yet (adv): còn, chưa

Depictions (n): sự miêu tả, khắc họa, vết tích

Lack of sth: sự thiếu hụt của cái gì đó

Representations (n): đại diện

Part of sth: một phần của cái gì đó

Plenty of sth: rất nhiều cái gì đó

tell us about sth: cho chúng ta biết về cái gì

the rise of sth: sự trỗi dậy, sự xuất hiện của cái gì đó

palaces and halls laid out in distinct sectors. Houses were arranged in blocks, with wide main streets and narrow alleyways, and many had their own wells and drainage systems. It was very much a “**thriving**” civilisation.’ Then around 2100BC, a **transformation** began. Streets went uncleaned, buildings started to be abandoned, and **ritual** structures **fell out of use**. After their final **demise**, a millennium passed before really large-scale cities appeared once more in South Asia.

C Some have **claimed that** major glacier-fed rivers changed their course, dramatically affecting the water supply and **agriculture**; or that the cities could not **cope with** an increasing **population**, they **exhausted** their resource base, the trading economy **broke down** or they **succumbed** to **invasion** and **conflict**; and

biệt lập ở các khu vực riêng. Nhà dân được sắp xếp theo lô, với những tuyến đường chính rộng và lối đi hẹp, và nhiều nơi có các giếng và hệ thống nước riêng. Nó thật sự là ‘nền văn minh thịnh vượng’. Sau đó vào khoảng 2100 TCN, một sự biến đổi xảy ra. Đường phố bị ô nhiễm, các tòa nhà bắt đầu bị bỏ hoang, các kiến trúc thờ tự bị bỏ không được sử dụng. Sau lần kế vị cuối cùng của triều đại, một thiên niên kỷ đã trôi qua trước khi các thành phố với quy mô lớn xuất hiện lần nữa ở Nam Á.

C Một số khẳng định rằng những dòng sông lấy nước từ băng tan thay đổi dòng chảy của chúng, đột ngột gây ảnh hưởng đến nguồn cung cấp nước và nông nghiệp, hoặc các thành phố không thể đối phó với gia tăng dân số, chúng gây cạn kiệt các nguồn tài nguyên cơ bản, nền kinh tế thương mại sụp đổ hoặc chúng đã thua trận ở các

Thriving (adj): thịnh vượng, phát đạt
Transformation (n): biến đổi

Ritual (adj): theo lễ nghi, trình tự, thờ tự

Fell out of use: mất khả năng sử dụng

Demise (n/v): truyền lại, thừa kế

Claimed that: khẳng định một điều gì đó

Agriculture (n): nông nghiệp

Cope with: đối phó, chịu đựng

Population (n): dân số

yet others that climate change caused an environmental change that affected food and water **provision**. 'It is unlikely that there was a single cause for **the decline of** the civilisation. But the fact is, until now, we have had little solid evidence from the area for most of the **key elements**,' said Petrie. 'A lot of the archaeological debate has really only been well-argued speculation.'

D A research team led by Petrie, together with Dr Ravindanaht Singh of Banaras Hindu University in India, found early in their investigations that many of the archaeological sites were not where they were supposed to be, completely **altering** understanding of the way that this region was **inhabited** in the past. When they carried out a survey of how the larger area was **settled in relation to** sources of water, they found **inaccuracies** in the published geographic

cuộc chinh phạt hay mâu thuẫn; và những người khác lại cho rằng biến đổi khí hậu gây ra thay đổi về môi trường và ảnh hưởng đến thực phẩm và nguồn cung cấp nước. 'Rất ít khả năng chỉ có một nguyên nhân dẫn đến sự suy tàn của nền văn minh. Nhưng sự thật là, đến tận bây giờ, ta có rất ít bằng chứng xác thực từ mảnh thông tin cho các nhân tố quan trọng,' Petrie trả lời. 'Nhiều tranh luận khảo cổ chỉ mới là phán đoán có thuyết phục.'

D Một đội nghiên cứu dẫn đầu bởi Petrie, cùng với Tiến sĩ Ravindanaht Singh của Đại học Banaras Hindu ở Ấn Độ, ở giai đoạn đầu của cuộc điều tra đã tìm thấy nhiều vùng khảo cổ đã không ở nơi mà chúng đáng lẽ phải ở, hoàn toàn thay đổi những hiểu biết về vùng đất được sinh sống trong quá khứ. Khi họ tiến hành cuộc khảo sát cách vùng đất đã định cư trong mối quan hệ với nguồn nước, họ tìm thấy sự sai khác trong địa điểm địa lý được xuất bản của khu đất thời cổ đại

Exhausted (adj): kiệt quệ

Broke down: sụp đổ

Succumbed (v): ngừng chống cự, thua trận

Invasion (n): sự xâm lược

Conflict (n): mâu thuẫn

Provision (n): sự cung cấp

The decline of: sự suy tàn, sự giảm sút

Key elements: nhân tố quan trọng, quyết định

Altering (v): thay đổi, biến đổi

Inhabited (v): cư trú, sinh sống

Settled (v): định cư

In relation to: trong mối quan hệ với cái gì

locations of ancient settlements **ranging from** several hundred metres **to** many kilometres. They realised that any **attempts to** use the existing data were likely to be **fundamentally flawed**. Over the course of several seasons of fieldwork they carried out new surveys, finding an **astonishing** 198 settlement sites that were previously unknown.

E Now, research **published by** Dr Yama Dixit and Professor David Hodell, both from Cambridge's Department of EarthSciences, has provided the first **definitive** evidence for **climate change** affecting the plains of north-western India, where hundreds of Harappan sites are known to have been situated. The researchers gathered shells of *Melanoides tuberculata* snails from the sediments of an ancient lake and used geochemical analysis as **a means of** tracing the climate history of the region. 'As today, the major source of water into the lake is likely to have been the summer **monsoon**,' says Dixit. 'But we

khoảng từ 100 m đến nhiều km. Họ nhận ra mọi sự cố gắng sử dụng các thông tin còn sót lại nhiều khả năng đã sai về cơ bản. Qua nhiều khóa của nhiều mùa trong công trình nghiên cứu họ đã tiến hành nhiều khảo sát mới, tìm thấy 198 vùng đất đáng ngạc nhiên mà trước đây chưa biết.

E Hiện nay, nghiên cứu xuất bản bởi Dr Yam Dixit và Giáo sư David Hodell, cả hai đều từ Khoa Địa chất học của Trường Đại học Cambridge, đã đưa ra bằng chứng xác định đầu tiên cho việc biến đổi khí hậu ảnh hưởng đến các đồng bằng ở vùng Tây Bắc Ấn Độ, nơi mà hàng trăm khu vực sinh sống của Harappan được biết đã ở. Các nhà nghiên cứu thu thập các mẫu vỏ của loài ốc sên *Melanoides tuberculata* từ các mẫu trầm tích của một hồ nước thời cổ và dùng phân tích địa hóa học như phương tiện lần đến lịch sử thời tiết của vùng. 'Đến ngày hôm nay, nguồn cung cấp nước chính của hồ có khả năng cao là từ đợt gió mùa hè,'

Inaccuracies: sự sai lệch
Ranging from...to...: trong khoảng từ...đến

Attempts to: cố gắng làm gì đó
Fundamentally (adv): cơ bản
Flawed (adj): sai, lỗi
Astonishing (adj): đáng kinh ngạc

Published by: xuất bản bởi

Definitive (adj): xác định
Climate change: biến đổi khí hậu

A means of: một phương tiện của việc gì đó

have observed that there was an **abrupt** change about 4,100 years ago, when **the amount of evaporation** from the lake **exceeded** the rainfall – **indicative** of a drought.’ Hodell adds: ‘We **estimate** that the weakening of the Indian summer monsoon climate lasted about 200 years before recovering to the previous conditions, which we still see today.’

F **It has long been thought** that other great Bronze Age civilisations also declined at a similar time, with a global-scale **processes** were linked, the real archaeological interest lies in understanding the impact of these larger – scale events on different environments and different populations. ‘Considering **the vast area of** the Harappan Civilisation with its **variable** weather systems,’ explains Singh, ‘it is **essential** that we **obtain** more climate data from areas close to the two great cities at

Dixit nói. ‘Nhưng chúng tôi đã quan sát rằng có sự thay đổi đột ngột vào khoảng 4,100 năm trước, khi mà lượng thoát hơi nước từ hồ vượt quá lượng mưa – biểu thị cho một đợt hạn hán.’ Hodell thêm vào: ‘Chúng ta ước lượng rằng đợt suy yếu của gió mùa Hè Ấn Độ kéo dài khoảng 200 năm trước khi hồi phục về trạng thái ban đầu, thứ mà chúng ta thấy như ngày hôm nay.’

F Từ rất lâu người ta đã mặc định những nền văn minh thời kỳ Đồ đồng cũng suy tàn vào một thời điểm giống nhau, với quá trình quy mô toàn cầu được liên kết, những thú vị của khảo cổ học nằm ở sự hiểu biết về ảnh hưởng của những sự kiện lớn hơn vào những môi trường lớn hơn và những dân cư khác nhau. ‘Hãy nghĩ đến đa số các khu vực rộng lớn của nền văn minh Harappan với sự đa dạng về thời tiết,’ Singh giải thích, ‘Thật sự quan trọng khi chúng ta thu được nhiều dữ liệu thời tiết từ các vùng lân cận 2 thành

Monsoon (n): gió mùa

Abrupt (adj): đột ngột

The amount of: số lượng

Evaporation (n): sự bốc hơi nước

Exceeded (v) vượt quá

Indicative (adj): mang tính biểu thị

Estimate (v): ước chừng, phỏng đoán

It has long been thought: Được mặc định, được nghĩ từ rất lâu

Processes (n): quá trình

The vast of: sự rộng lớn, đa dạng của cái gì đó

Variable (adj): đa dạng

Essential (adj): quan trọng

Obtain (v): thu được, nhận được

Mohenjodaro and Harappa and also from the Indian Punjab.'

G Petrie and Singh's team is now examining archaeological records and trying to understand details of how people led their lives in the region five millennia ago. They are **analysing** grains **cultivated** at the time, and trying to work out whether they were grown under **extreme conditions** of water stress, and whether they were **adjusting** the **combinations of** crops they were growing for different weather systems. They are also looking at whether the types of pottery used, and other **aspects of** their material culture, were **distinctive** to **specific** regions or were more similar across larger areas. This **gives us insight into** the types of **interactive** networks that the population was **involved in**, and whether those changed.

phố lớn ở Mohenjodaro và Harappa và cũng từ vùng Punjab Ấn Độ.'

G Đội nghiên cứu của Petrie và Singh's hiện tại đang giám định các ghi chép khảo cổ và cố gắng giải mã cả chi tiết cách mà con người sinh hoạt cuộc sống của họ ở trong khu vực năm thiên niên kỷ trước. Họ đang phân tích những hạt được gieo và thời điểm đó, và cố gắng tìm ra chúng có sinh trưởng dưới điều kiện khắc nghiệt như thiếu nước hay không, hay chúng được điều chỉnh trong sự kết hợp các cây trồng khi chúng được trồng cho các hệ thống khí hậu khác nhau hay không. Họ cũng xem xét liệu loại gốm được dụng, và các mặt khác của văn hóa vật liệu, được phân lập để phân biệt các vùng hay là chúng giống nhau giữa các vùng lớn hơn. Điều này cho chúng ta nhìn thấu hơn vào loại mạng lưới ảnh hưởng lẫn nhau mà người dân có dính líu tới, và liệu rằng chúng có thay đổi.

Analysing (v): phân tích

Cultivated (v): gieo trồng, trồng trọt.

Extreme conditions: điều kiện khắc nghiệt

Adjusting (v): điều chỉnh

Combinations of sth: sự kết hợp của những thứ gì đó

Aspects of: các mặt của

Distinctive (adj): phân biệt

Specific (adj): cụ thể

Gives insight into: nhìn rõ hơn, hiểu rõ bản chất

Interactive (adj): tương tác

Involved in: tham gia vào, có liên quan đến

H Petrie believes that archaeologists are in a unique position to **investigate** how past societies **responded** to environmental and climatic change. 'By investigating responses to environmental pressures and threats, we can **learn from the past** to **engage with** the public, and the relevant governmental and **administrative** bodies, to be more **proactive** in issues such as the management and administration of water supply, **the balance of urban** and **rural** development, and the importance of **preserving cultural heritage** in the future.'

H Petrie tin rằng các nhà khảo cổ học đang ở trong trạng thái đặc biệt để điều tra cách xã hội cổ đại phản ứng với môi trường và biến đổi khí hậu. 'Bằng cách điều tra các phản ứng với áp suất và nguy hiểm của môi trường, chúng ta có thể học hỏi từ quá khứ để có thể tham gia vào cộng đồng, và hệ thống chính quyền và hành chính, để trở nên chủ động hơn trong các vấn đề như quản lý và hành chính với nguồn nước, sự cân bằng giữa sự phát triển của thành thị và nông thôn, và tầm quan trọng của việc bảo tồn các di sản văn hóa trong tương lai.'

Investigate (v): điều tra

Responded to: phản ứng với

Learn from the past: học từ quá khứ

Engage with: tham gia việc gì đó

Administrative (adj): thuộc hành chính

Proactive (adj): chủ động

The balance of: sự cân bằng giữa cái gì đó

Urban (adj): thuộc thành thị

Rural (adj): thuộc nông thôn

Preserving (v): bảo tồn

Cultural heritage: di sản văn hóa